

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **Technické služby města Pelhřimova, příspěvková organizace**, se sídlem Myslotínská 1740, 393 88 Pelhřimov, zastoupen JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Lidická 57, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2011, č. j. 2983/560/10 10740/ENV/10, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2014, č. j. 11 A 106/2011 – 43,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 4. 2014, č. j. 11 A 106/2011 – 43, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 9. 3. 2011, č. j. 2983/560/10 10740/ENV/10, **se zrušuje** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 16.922 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ing. Martina Flory, Dr., advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce provedl v polovině října 2008 ořez dřevin (1 buku lesního a 4 zeravů západních) rostoucích na pozemku p. č. 1357/2 v katastrálním území Pelhřimov. V případě buku lesního měl ořez snížit riziko vzniku škody na zdraví uživatelů veřejného prostranství před jeho pokácením, ořez zeravů (tují) byl motivován žádostmi obyvatel

přilehlého domu o snížení zastínění. O záměru provést ořez dřevin žalobce uvědomil Městský úřad Pelhřimov jako orgán ochrany přírody příslušný k vydávání povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les, který s provedením ořezu vyslovil souhlas.

[2] Dne 8. 1. 2009 bylo s žalobcem zahájeno správní řízení o protiprávním jednání dle § 88 odst. 1 písm. c) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, které mělo spočívat v poškození 4 tují a 1 buku rostoucích mimo les. V rámci tohoto řízení Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Havlíčkův Brod (dále jen „inspekce“), rozhodnutím ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. ČIŽP/46/OOP/SR01/0900227.036/10/HBH, žalobci uložila pokutu ve výši 5.000 Kč a povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 2.500 Kč. Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí inspekce žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutí zamítl.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze; ten rozsudkem ze dne 3. 4. 2014, č. j. 11 A 106/2011 – 43, žalobu zamítl. Neshledal důvodnými námitku podjatosti Agentury ochrany přírody a krajiny. Podle městského soudu vzal žalovaný při hodnocení skutkového stavu v úvahu i posudek znalce Ing. Petra Skály a správně jej zhodnotil. Soud uzavřel, že ve správním řízení byl řádně zjištěn skutkový stav a že správní orgány při výkonu správního uvážení nevybočily z mezí zákona, proto žalobu zamítl jako nedůvodnou.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu včas podanou kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právních otázek soudem v předcházejícím řízení a pro nepřezkoumatelnost.

[5] Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů spatřuje stěžovatel v tom, že se městský soud v napadeném rozsudku nevyjádřil k jeho žalobním bodům označeným A.1 a A.2, týkajícím se vad řízení při hodnocení znaleckého posudku. V bodě A.1 stěžovatel namítal, že pokud inspekce ustanovila znalcem Agenturu ochrany přírody a krajiny (dále též „AOPK“) k posouzení, zda ořezem dřevin došlo k podstatnému a trvalému snížení estetických a ekologických funkcí dřevin, dala tím najevo, že se jedná o posouzení odborné skutkové otázky. Nemohla proto následně přezkoumávat správnost závěrů vyjádřených ve znaleckých posudcích AOPK a Ing. Petra Skály. V žalobním bodu A.2 pak stěžovatel uváděl, že k odstranění rozporů ve znaleckém posudku Agentury ochrany přírody a krajiny a posudku Ing. Skály měl být vyžádán revizní posudek. Pokud samy správní orgány přijaly závěry posudku AOPK a jako nesprávné odmítly znalecký posudek Ing. Skály, porušily procesní práva stěžovatele, neboť nezjistily řádně skutkový stav věci.

[6] Stěžovatel dále vytkl městskému soudu nesprávné posouzení otázky podjatosti Agentury ochrany přírody a krajiny k podání znaleckého posudku. Podle jeho názoru neplatí, že pokud byla námitka podjatosti uplatněná účastníkem řízení zamítnuta, nelze již případnou podjatost zkoumat v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního

stupně. Některé skutečnosti zakládající důvody podjatosti AOPK se stěžovatel dozvěděl až z rozhodnutí žalovaného a mohl je poprvé uplatnit až v podané žalobě. Městský soud navíc namítanou podjatost posuzoval výlučně podle § 14 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, aniž by přihlédl i k § 11 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, podle něhož znalec nesmí podat posudek, pokud lze mít pro jeho poměr k orgánům provádějícím řízení pochybnost o jeho nepodjatosti. Vztah AOPK k žalovanému je přitom vztahem jednoznačné organizační podřízenosti a ekonomické provázanosti. Podle stěžovatele tak existovaly důvodné pochybnosti o podjatosti AOPK k podání znaleckého posudku. K tomu stěžovatel odkázal na judikaturu vrcholných soudů (např. nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 35/03, rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. Skno 4/99 nebo sp. zn. 9 Tz 85/2000). Názor stěžovatele o podjatosti AOPK navíc podporuje i text rozhodnutí žalovaného, v němž se uvádí, že znalecký posudek AOPK „*sloužil jako důkaz v sankčním řízení na podporu zjištění ČIŽP při šetření z 24. 10. 2008.*“ V části týkající se posouzení podjatosti AOPK podle stěžovatele rozsudek městského soudu postrádá srozumitelné a přezkoumatelné důvody, pro něž soud považuje argumentaci stěžovatele za nesprávnou.

[7] Podle stěžovatele městský soud chybně posoudil i námitku nenaplnění znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny, tedy že by šlo o ořez nedovolený, který by způsobil podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřevin. V první řadě se jednalo o ořez dovolený, neboť byl proveden na základě předchozí konzultace s Městským úřadem Pelhřimov, což je orgán příslušný k povolování kácení dřevin rostoucích mimo les. Zákon o ochraně přírody a krajiny sice výslovně nehovoří o pravomoci vydávat souhlas se způsobem a rozsahem ořezu dřevin rostoucích mimo les, z § 1 ve spojení s § 77 odst. 3 však lze podle stěžovatele tuto pravomoc dovodit. Je-li navíc Městský úřad Pelhřimov oprávněn vydávat povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les podle § 8 zákona, argumentací *a maiori ad minus* musí být oprávněn vyjádřit se i ke způsobu ořezu těchto dřevin. Tentýž závěr lze dovodit i ze základních zásad správního řízení ve spojení s § 154 až 158 správního řádu umožňujících správnímu orgánu vydávání vyjádření či osvědčení. Rozpory mezi orgány ochrany přírody (Městským úřadem Pelhřimov a Českou inspekcí životního prostředí) nelze přičítat k tíži stěžovatele. Tím méně za situace, kdy o tom, zda došlo k trvalému snížení estetických a ekologických funkcí ořezaných dřevin, není jasno ani mezi osobami v postavení znalců (AOPK a Ing. Skála). Argumentaci stěžovatele o dovolenosti provedeného ořezu a o roli Městského úřadu Pelhřimov označil městský soud v napadeném rozsudku za nesprávnou, ovšem za použití zcela mimoběžné argumentace; jeho rozsudek je proto v této části nepřezkoumatelný.

[8] V řízení před správním orgánem dále nebylo prokázáno podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí ořezaných dřevin. Ořez tují byl proveden způsobem, který se již dříve osvědčil u 5 ks jiných tují na téže pozemku, a byl volen v souladu s názory publikovanými v odborné literatuře. V případě buku lesního šlo o jedince, který byl v minulosti na bázi kmene silně poškozen a napaden dřevokaznými houbami. Dlouhodobým vyhníváním dřevní hmoty v bázi stromu byly zhoršeny statické poměry i stabilita celého stromu, a ořez buku byl proto proveden jako příprava k jeho následnému pokácení za účelem prevence před vznikem škod na zdraví a majetku a splněním povinnosti stěžovatele dle § 415 občanského zákoníku. Podstatné a trvalé snížení

ekologických a estetických funkcí dřevin není zřejmé ani z posudku AOPK: hlavním proviněním stěžovatele bylo zjevně to, že se ořez dal provést šetrněji. Znalec Ing. Skála možné podstatné a trvalé snížení zmíněných funkcí zcela vyloučil. Městský soud se touto argumentací stěžovatele zabýval nepřesvědčivě a jeho závěry nemají oporu v zákoně o ochraně přírody a krajiny. Stěžovatel namítá, že není podnikající fyzickou osobou, jak tvrdí městský soud, a odmítá závěr soudu, že již samotným provedením ořezu porušil zákon. Mylný je též názor městského soudu, že trvalá změna habitu ořezávaných dřevin je důkazem jejich nedovoleného poškození – jde o přirozený a logický důsledek jakéhokoliv ořezu dřevin. Naplněním skutkové podstaty deliktu není ani soudem tvrzené značné narušení ekologických funkcí, neboť by muselo být prokázáno, že jde o narušení trvalé. Ing. Skála ve svém posudku zpracovaném 22 měsíců po ořezu žádné podstatné snížení estetických a ekologických funkcí dřevin nezjistil, tudíž nemohlo jít o snížení trvalé (argumentace soudu, že posudek má nižší důkazní hodnotu, neboť byl zpracován s delším časovým odstupem od ořezu, je nelogická a nezákonná).

[9] Inspekce, žalovaný i městský soud dále nesprávně přiřkli znaleckému posudku Ing. Skály nižší důkazní hodnotu jen proto, že se jedná o listinný důkaz podle § 53 správního řádu, neboť nebyl zpracován znalcem ustanoveným správním orgánem dle § 56 správního řádu. Stejně tak postrádá zákonnou i věcnou oporu jejich úvaha, že důkazní hodnota posudku je nižší, jelikož byl zpracován na objednávku stěžovatele. Jde o zpochybnění práva obviněného na obhajobu a o zásah do principu rovnosti zbraní.

[10] V poslední kasační námitce poukázal stěžovatel na to, že závěry znalce Ing. Skály a vyjádření Městského úřadu Pelhřimov se diametrálně liší od závěrů AOPK, inspekce a žalovaného, z nichž byla dovozena deliktní odpovědnost stěžovatele. V řízení tak dle stěžovatele nebylo nade vší pochybnost prokázáno, že jeho jednání bylo správním deliktem, a s ohledem na presumpci neviny a zásady *in dubio pro reo* a *in dubio pro libertate* neměla být ani uložena sankce. Ve správním řízení ovšem správní orgány vyšli z principu presumpce viny. Městský soud se k argumentaci těmito principy srozumitelně a přezkoumatelně nevyjádřil.

[11] Ze všech shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze, jakož i rozhodnutí žalovaného, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a rozhodl o povinnosti žalovaného nahradit stěžovateli náklady řízení.

III. Vyjádření žalovaného ke kasační stížnosti

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti odvolal na svoje žalobou napadené rozhodnutí. Uvedl, že žalobce nezpochybnil věcná zjištění z šetření inspekce a „*nevyvrátil naplnění skutkové podstaty pro uložení pokuty podle ustanovení § 125a odst. 1 písm. e) vodního zákona. Ze strany žalovaného se jedná v daném případě o velmi závažné porušení zákona. Za porušení § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona nese pokutovaný objektivní zodpovědnost. Jedná se o takzvaný správní delikt, u něhož je zákonem zakotvena objektivní zodpovědnost za jeho spáchání, tedy za výsledek.*“ Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud vydal rozsudek, jímž zamítne „*kasační stížnost obchodní společnosti Roman Kovář s. r. o.*“. (pozn. soudu: ač

podle hlavičky a úvodních pasáží vyjádření se toto nepochybně týká případu stěžovatele, v jeho druhé části se žalovaný zjevně vyjadřoval ke zcela jiné kauze).

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není důvodné kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost. Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost je důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil otázku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku městského soudu (IV.A), poté se vyjádřil k námitce podjatosti AOPK (IV.B), k naplnění skutkové podstaty správního deliktu (IV.C), k hodnocení důkazu znaleckým posudkem předloženým stěžovatelem (IV.D) a konečně k námitce nepoužití zásady *in dubio pro reo* (IV.E).

IV. A) Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku

[16] Stěžovatel na řadě míst kasační stížnosti namítá, že napadený rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud k tomu ze své judikatury připomíná, že nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu je dána, „*opomene-li krajský soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek*“ (rozsudek ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004 - 73, publikovaný pod č. 787/2006 Sb. NSS), a rovněž tehdy, „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námítky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (...). Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá*“ (rozsudek ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005 - 44, publikovaný pod č. 689/2005 Sb. NSS).

[17] Nejvyšší správní soud připouští, že odůvodnění napadeného rozsudku mohlo být zpracováno pečlivěji a mohlo přilehavěji reagovat na podrobnou žalobní argumentaci. Po zevrubném prostudování rozsudku městského soudu má nicméně za to, že odpovědi na žalobní námítky v něm obsaženy jsou, resp. že je lze bez větších potíží z textu vyvodit. K námitkám týkajícím se hodnocení znaleckých posudků inspekce soud uvedl, že inspekce správně vycházela z posudku AOPK, který srozumitelně a určitě hodnotí stav stromů a dřevin a zabývá se i tím, v jakých skutečnostech spočívá jejich poškození. Městský soud se dále ztotožnil se způsobem, jakým se správní orgány vypořádaly s posudkem Ing. Skály – správně jej posoudily jako listinný důkaz a přiřadily mu nižší důkazní hodnotu, jelikož byl zpracován na objednávku stěžovatele a po uplynutí značného časového odstupu. Z těchto závěrů městského soudu plyne, že vyžádání revizního posudku nebylo na místě a že

inspekce vycházela ze skutečností obsažených v posudcích, avšak nepřezkoumávala „správnost“ jejich závěrů, jak tvrdí stěžovatel.

[18] Za přezkoumatelnou považuje soud na rozdíl od stěžovatele též tu část rozsudku zabývající se otázkou podjatosti AOPK: městský soud vyslovil jednoznačný názor, že proti rozhodnutí o nepodjatosti AOPK v rámci správního řízení nebylo podáno odvolání, takže je třeba vycházet z presumpce správnosti tohoto aktu s tím, že důvody pro vyloučení AOPK pro její podjatost v řízení dány nebyly. Městský soud se dále ztotožnil se závěrem žalovaného, že z pouhého institucionálního zařazení AOPK do sféry Ministerstva životního prostředí nelze bez dalšího dovozovat neobjektivnost jejího posudku.

[19] Nepřezkoumatelná (resp. slovy stěžovatele „mimoběžná“) není ani argumentace městského soudu ve vztahu k roli Městského úřadu Pelhřimov. Stěžovatel v žalobě namítal, že provedený ořez byl ve smyslu požadavku vyhlášky dovolený, neboť stěžovatel jej předem konzultoval s Městským úřadem Pelhřimov, který je příslušný k povolování kácení dřevin rostoucích mimo les. Městský soud zřetelně uvedl, že poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les je (samo o sobě) nedovoleným zásahem. V posuzované věci přitom není sporu o tom, že stěžovatel takový zásah provedl, přičemž své odpovědnosti se nemůže zprostit. Pro posouzení věci je nevýznamné, jak je alokovan výkon veřejné správy a samosprávy podle zákona o ochraně přírody a krajiny, nýbrž jen to, zda faktickou činností stěžovatele došlo k naplnění zákonem stanovených předpokladů pro závěr o vyvození jeho sankční odpovědnosti. K zahájení jakéhokoli kácení je zapotřebí mít příslušné pravomocné povolení již k dispozici; takovým povolením ale není souhlas Městského úřadu Pelhřimov (městský soud blíže ze správního spisu vymezil, jakou formu „souhlas“ měl). Podle názoru Nejvyššího správního soudu z těchto tezí plyne, že městský soud nepovažoval konzultace (souhlas) Městského úřadu Pelhřimov za skutečnost způsobitou stěžovatelem liberovat. Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les by zřejmě podle městského soudu mohlo v případě hrát roli, nicméně muselo by být pravomocné ještě před provedeným zásahem, což se v dané věci nestalo.

[20] Konečně pokud jde o aplikaci zásady *in dubio pro reo* a *in dubio pro libertate*, městský soud tak sice neučinil výslovně, nicméně věnoval se jim v posledním argumentačním odstavci. Konstatoval, že ve věci nebylo zjištěno, že by závěry správního orgánu nebyly podloženy dostatečně skutkovými zjištěními nebo s nimi byly v rozporu. Závěry, k nimž správní orgán dospěl, pak nejsou podle městského soudu v rozporu se zásadami logického uvažování. V souvislosti s dříve uvedeným přesvědčením městského soudu, že stěžovatel bezpochyby naplnil skutkovou podstatu předmětného deliktu, pak mohl městský soud jen stěží přiznat důvodnosti námitkám postaveným na existenci (neodstranitelných) pochybností o skutkových otázkách věci.

[21] Pokud jde o srozumitelnost rozsudku městského soudu, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost je zejména takové rozhodnutí, které je vnitřně rozporné, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán apod. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 27/2008 – 75, dostupný na

www.nssoud.cz). Ačkoliv se v rámci odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu vyskytují dílčí pochybení, kvality nesrozumitelnosti rozsudek jistě nedosahuje. Stěžovatel výslovně odkazuje na část odůvodnění, v němž městský soud uvádí, že se stěžovatel dopustil předmětného deliktu jako „fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti“. Je přitom zcela zjevné, že stěžovatel je právnickou osobou (příspěvkovou organizací). Toto pochybení městského soudu nicméně není na újmu srozumitelnosti rozsudku, neboť je z něj stále zřejmé, o kom bylo rozhodováno, a stěžovatel sám nemá v tomto směru pochybnosti.

[22] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rozsudek městského soudu není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů ani pro nesrozumitelnost. Zcela jinou otázkou však je, zda úvahy městského soudu v něm uvedené jsou správné a souladné se zákonem.

IV. B) Otázka podjatosti Agentury ochrany přírody a krajiny

[23] Prvotní úvaha městského soudu, že nebylo-li rozhodnutí o námitce podjatosti napadeno odvoláním v rámci správního řízení, je třeba při soudním přezkumu vycházet z presumpce správnosti tohoto aktu (a tedy z neexistence důvodů podjatosti) je od základu mylná. Rozhodovala-li ve správním řízení podjatá úřední osoba (resp. podal-li posudek podjatý znalec, jak je tvrzeno v projednávané věci), jedná se o vadu řízení, která může mít podle okolností vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Správní soudy jsou proto povinny k žalobní námitce tuto otázku přezkoumat bez ohledu na to, zda byla samostatně řešena ve správním řízení, a běžně tak také činí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009 – 753, publikovaný pod č. 2906/2013 Sb. NSS, body 28 – 49). Názor městského soudu by vedl k absurdním důsledkům: pokud by námitka podjatosti ve správním řízení uplatněna nebyla, zřejmě by se správní soud v logice městského soudu touto otázkou zabývat mohl. Avšak pokud podána byla a nějakým způsobem byla vyřízena, správní soudy by již na tuto otázku nikdy nedosáhly [rozhodnutí o námitce podjatosti, resp. o odvolání proti němu, je vyloučeno ze soudního přezkumu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Afs 20/2003 – 23, publikovaný pod č. 114/2004 Sb. NSS; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 10. 2007, č. j. 4 As 46/2007 – 75); při přezkumu rozhodnutí ve věci samé by pak musely vycházet z městským soudem tvrzené presumpce správnosti posouzení této otázky ve správním řízení]. Takovou výjimku z přezkumné pravomoci soudu však ze soudního řádu správního není možné vyčíst. Městský soud proto pochybil, pokud otázku podjatosti AOPK považoval za vyřízenou již ve správním řízení. Městský soud se nicméně vyslovil i k meritu tvrzené podjatosti a shledal, že AOPK nemůže být podjatá na základě stěžovatelem uplatněných tvrzení. Dle městského soudu nelze z pouhého institucionálního zařazení AOPK bez dalších zcela konkrétních skutkových či právních okolností obecně dovozovat neobjektivnost činnosti AOPK v podobě vypracovaného posudku.

[24] Podle § 14 odst. 1 správního řádu každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. Toto ustanovení se dle odst. 7

obdobně užije i pro znalce a tlumočníky. Stěžovatel dále poukazuje na § 11 odst. 1 zákona o znalcích a tlumočnících, podle nějž znalec (tlumočník) nesmí podat posudek (provést tlumočnický úkon), jestliže lze mít pro jeho poměr k věci, k orgánům provádějícím řízení, k účastníkům nebo k jejich zástupcům pochybnost o jeho nepodjatosti.

[25] Jak Nejvyšší správní soud ověřil, AOPK byla zřízena rozhodnutím ministra životního prostředí k 1. 3. 1995 jako organizační složka státu. Podle zřizovací listiny stojí v jejím čele ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr životního prostředí. Předmět činnosti AOPK je dosti široký a patří do něj mimo jiné zajišťování odborných činností v ochraně přírody a krajiny, vědeckovýzkumná činnost v oborech ekonomika a ochrana přírody pro účely výkonu znaleckého oprávnění, zajišťování výkonu státní správy prostřednictvím správ CHKO, poskytování náhrad za ztížené zemědělské nebo lesní hospodaření, zpracovávání návrhů na vymezení a dokumentace neregionálního ÚSES, odborná a metodická koordinace soustavy Natura 2000, funkce národního vědeckého orgánu CITES, zajišťování administrace dotačních programů v oblasti ochrany přírody a krajiny aj. (viz k tomu Opatření Ministerstva životního prostředí č. 10/12 o vydání úplného znění zřizovací listiny organizační složky státu Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, dostupné na www.ochranaprirody.cz/o-aopk-cr/). AOPK je znaleckým ústavem ve smyslu § 21 a násl. zákona o znalcích a tlumočnících, pro nějž přiměřeně platí i ustanovení o podjatosti (§ 22 odst. 3 téhož zákona). Česká inspekce životního prostředí byla zřízena zákonem č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, je podřízena žalovanému, jejího ředitele jmenuje ministr životního prostředí. Žalovaný řídí činnost inspekce v oblasti upravené zákonem o ochraně přírody a krajiny [§ 79 odst. 2 písm. g) zákona].

[26] Vzhledem k těmto skutečnostem Nejvyšší správní soud nesdílí přesvědčení stěžovatele, že se jedná o situaci stejnou či obdobnou situacím v jím citovaných judikátech Ústavního soudu a Nejvyššího soudu. Jejich odůvodnění je postaveno na tom, že v případě existujícího pracovního poměru znalce a účastníka řízení k témuž zaměstnavateli (nebo pracovního poměru znalce k účastníkovi řízení) je zřejmé, že se zde jedná o vztah ekonomické závislosti a že přístup znalce mohou ovlivnit pocity kolegiality a loajality či obavy před nepříznivými pracovní-společenskými dopady (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 35/03). O jejich aplikovatelnosti v projednávané věci by bylo možno uvažovat tehdy, pokud by ustanovený znalec byl zaměstnancem inspekce či žalovaného. Zde však AOPK (a její konkrétní zaměstnanec) není v pracovní právním vztahu k některému z rozhodujících správních orgánů. Ačkoliv je AOPK zřízena žalovaným, není možné v jejich vzájemném vztahu uvažovat o natolik intenzivním poměru, který by mezi nimi vyvolával pocity kolegiality a loajality či obavy před nepříznivými pracovní-společenskými dopady. Působení žalovaného vůči AOPK se omezuje na jmenování jejího ředitele, schvalování některých smluv a případné změny zřizovací listiny (která je ovšem sepsána ve velmi obecném duchu). Stejně tak nelze dovodit, že by mezi AOPK a žalovaným existoval natolik intenzivní ekonomický vztah závislosti, jako je mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Jistě – žalovaný má nepochybně vliv na to, jaký objem prostředků AOPK získá na svoji činnost. Objem těchto prostředků však nelze srovnávat s odměnou za práci, která má pro zaměstnance často existenční rozměr a jejíž výše je zaměstnavatelem snáze ovlivnitelná. Vzhledem k těmto skutečnostem je krajně nepravděpodobné, že by žalovaný prostřednictvím objemu peněz určených na činnost

AOPK či prostřednictvím svých jiných pravomocí vůči ní dociloval vydání znaleckých posudků o určitém znění v konkrétních správních řízeních, resp. že by takováto jeho „politika“ mohla mít na výsledek posudkové činnosti AOPK vliv. Je rovněž minimálně pravděpodobné, že by se AOPK z obavy před možnými kroky žalovaného standardně uchýlovala k vydávání libivých znaleckých posudků, a to především s ohledem na množství a druh její znalecké činnosti.

[27] Soud k tomu dále odkazuje na závěry rozšířeného senátu týkající se možné systémové podjatosti úředníků územního samosprávného celku rozhodujících ve správním řízení ve věci, která se týká zájmů tohoto územního samosprávného celku (usnesení ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010 – 119, publikovaném pod č. 2802/2013 Sb. NSS). Rozšířený senát zdůraznil, že přes existenci jistého rizika systémové podjatosti musí pro vznik pochybností o nepodjatosti úřední osoby přistoupit další konkrétní skutečnosti, na jejichž základě vzniká podezření, že by postoj úřední osoby k věci mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky. Rozšířený senát příkladmo uvádí zřetelný zájem politických činitelů územního samosprávného celku či jiných místních vlivných aktérů na výsledku řízení (patrný např. z mediálních prohlášení) nebo kontroverznost věci či její politický význam. V nyní řešené věci ze správního spisu a vyjádření účastníků soudního řízení neplyne žádná indicie, která by mohla vést k uvedenému podezření na straně AOPK. Je zjevné, že předmětný ořez 4 ks tují a 1 ks buku lesního není kontroverzní ani politicky citlivou kauzou a nejsou patrné ani žádné tlaky z jakékoliv strany na vyřešení této věci určitým způsobem. Jedná se o zcela lokální záležitost, na jejímž výsledku nemůže mít žalovaný ani AOPK žádný z hlediska podjatosti relevantní zájem.

[28] S ohledem na výše uvedené nelze v projednávané věci už vůbec hovořit o podjatosti AOPK pro její poměr k inspekci, s kterou nemá žádné přímé vztahy, nýbrž pouze vztah nepřímý daný tím, že je zřízena žalovaným, který též řídí činnost inspekce. Soud proto uzavírá, že podává-li ve správním řízení zahájeném inspekcí znalecký posudek AOPK, nelze dovozovat pochybnosti o její nepodjatosti pro poměr k orgánům provádějícím řízení jen z prosté skutečnosti, že je zřízena žalovaným, jenž ve věci vystupuje jako odvolací orgán.

IV. C) Naplnění skutkové podstaty správního deliktu

[29] Podle § 7 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny jsou dřeviny chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů. Podle § 8 odst. 1 téhož zákona je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Následující odstavce uvádí, kdy povolení netřeba, např. u dřevin se stanovenou velikostí či charakteristikou, které stanovuje Ministerstvo životního prostředí. To také podle odst. 5 stanoví prováděcím právním předpisem nedovolené zásahy do dřevin, které jsou v rozporu s požadavky na jejich ochranu. Podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les (§ 7 odst. 1 zákona) nedovolený zásah, který způsobí podstatné a trvalé snížení jejich ekologických a estetických funkcí nebo bezprostředně či následně způsobí jejich odumření.

Odstavec druhý stanoví, že povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les za předpokladu, že tyto nejsou významným krajinným prvkem [§ 3 písm. b) zákona] a jsou splněny ostatní podmínky stanovené zákonem a jinými právními předpisy, se podle § 8 odst. 3 zákona nevyžaduje pro stromy o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m². Podle § 88 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny uloží orgán ochrany přírody pokutu až do výše 1.000.000 Kč právnické osobě nebo fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti, která se dopustí protiprávního jednání tím, že poškodí nebo zničí bez povolení dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

[30] Stěžovatel se v první řadě brání, že nenaplnil skutkovou podstatu správního deliktu, neboť se ve smyslu § 8 odst. 1 vyhlášky č. 395/1992 Sb. nejednalo o zásah nedovolený – byl proveden na základě předchozí konzultace s Městským úřadem Pelhřimov, který je příslušným k povolování kácení dřevin rostoucích mimo les. S touto argumentací se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Nikoliv každý ořez dřevin rostoucích mimo les lze považovat za jejich poškození ve smyslu citovaných ustanovení (ořez může být dovolený). Pokud ale k poškození ořezem dojde, jedná se vždy o zásah nedovolený (poškození je vždy nedovolené). Hovoří-li proto citované ustanovení vyhlášky o nedovoleném zásahu, neznamená, to, že by poškozování a ničení dřevin rostoucích mimo les mohlo být za určitých okolností dovolené. Slovo nedovolený pouze charakterizuje povahu zásahu (stejně tak mohlo být použito slovo protiprávní či škodlivý apod.) a nezavádí specifickou možnost liberace či výjimku z odpovědnosti za správní delikt, jak tvrdí stěžovatel. Již z tohoto důvodu je zcela irrelevantní argumentace odkazující na konzultace či souhlas Městského úřadu Pelhřimov – souhlas tohoto úřadu ani žádného jiného orgánu není způsobilý učinit z poškozování a ničení dřevin dovolený zásah.

[31] Skutečnost, že je Městský úřad Pelhřimov příslušný k vydání povolení kácení dřevin rostoucích mimo les, rovněž není podstatná. Ochrana před poškozováním a ničením dřevin a povolení ke kácení dřevin jsou dva odlišné režimy, které není možné zaměňovat či vzájemně podmiňovat. Pokácení dřeviny je nejzávažnější zásah, pro nějž zákonodárce vyžaduje předchozí povolení – činí tak ovšem jen v určitých kvalifikovaných případech (viz např. vyhláškou stanovený obvod kmene), v nichž se zpravidla jedná o dřevinu významnou pro přírodu i krajinu a kdy je tedy na místě zajistit její preventivní ochranu. Jiné zásahy do dřevin považuje zákonodárce za méně invazivní, a proto k nim povolení nevyžaduje. Případný zásah, který by dřevinu poškodil, pak pouze zpětně postihuje sankčními ustanoveními. Již z tohoto vymezení je zřejmé, že povolení se může týkat jen významných dřevin: nelze proto dovozovat, že by bylo třeba povolení k jiným zásahům do dřevin a tím méně že by orgány ochrany přírody vydávající povolení ke kácení dřevin disponovaly pravomocí podávat jakákoliv závazná vyjádření nebo souhlasy k takovým zásahům (zákon o ochraně přírody a krajiny žádné takové úkony nepředpokládá, proto nelze ani aplikovat procesní postupy dle § 154 a násl. správního řádu, na něž stěžovatel odkazuje). Pokud takový orgán poskytne vyjádření k zamýšlenému zásahu, může se jednat jen o nezávazný názor (dobrozdání), který není způsobilý odvrátit vznik odpovědnosti za správní delikt, dojde-li následně k poškození či zničení dřeviny.

[32] Stěžovatel poukazuje na rozpor v názoru orgánů ochrany přírody na věc – zatímco Městský úřad Pelhřimov v ořezu neviděl problém, inspekce dospěla k závěru o naplnění

skutkové podstaty správního deliktu. Nejvyšší správní soud k tomu podotýká, že zákon o ochraně přírody a krajiny umožňuje, aby správní delikty byly postihovány a pokuty ukládány jak obecními úřady obcí s rozšířenou působností, tak i inspekci [§ 77 odst. 1 písm. p) a § 80 odst. 3]. Rozdělení působnosti těchto orgánů činí zákon následovně: inspekce může zahájit řízení o uložení pokuty pouze tehdy, nezahájil-li je již obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa. Pokud řízení o pokutě zahájí obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa a inspekce ve stejný den, provede řízení o uložení pokuty obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa. O zahájení řízení o uložení pokuty se inspekce a obecní úřad obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo správa vzájemně informují (§ 80 odst. 3 zákona). Jestliže zákon umožňuje postihování těchto přestupků a správních deliktů dvěma rozdílnými orgány, je možné, že tyto orgány budou mít na jednu a tutéž věc různé právní názory. Zákon tuto neshodu procesně řeší subsidiaritou působnosti inspekce, přičemž tomuto modelu nelze vytýkat porušení předvídatelnosti správního rozhodnutí, legitimního očekávání či právní jistoty. Jde fakticky pouze o to, že neshledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností důvod k zahájení správního řízení o správním deliktu či přestupku, může toto řízení zahájit ještě inspekce. Ze skutečnosti, že Městský úřad Pelhřimov měl na správní delikt spáchaný příspěvkovou organizací města Pelhřimova jiný právní náhled než inspekce, proto nelze dovozovat žádné relevantní závěry či porušení stěžovatelem uváděných principů, neboť inspekce byla i přes tuto skutečnost oprávněna řízení o správním deliktu zahájit.

[33] Stěžovatel dále namítá, že v řízení nebylo prokázáno podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřevin. AOPK ve vyžádaném znaleckém posudku a jeho doplnění popsala aktuální stav jednotlivých zeravů po ořezu. Konstatovala, že v období od provedení ořezu dosud (cca 13 měsíců) nedošlo k žádným výrazným změnám zdravotního stavu a vitality. Ořez korun zeravů však byl proveden v nevhodném termínu technologicky nesprávným způsobem. Kombinací těchto faktorů nastala po zásahu zhoršená regenerace korun, k níž dosud nedošlo. Na základě těchto poznatků AOPK uzavřela, že došlo k poklesu estetických a ekologických funkcí zeravů. Dále k tomu AOPK uvedla, že sesazení korun zeravů bylo provedeno necitlivě, při ořezu vznikly velké rány, které bývají často infikovány dřevokaznými houbami. Přes dobrou regenerační schopnost zeravů nelze do budoucna očekávat výrazné zlepšení zdravotního stavu stromů a obnovu korun. Perspektiva dekapitovaných zeravů se výrazně snižuje, radikální ořez korun je silným stresorem, který negativně ovlivňuje metabolismus stromů a snižuje jejich rezistenci vůči patogenům. Ořez byl nepřiměřený a nikoliv jediný možný. V případě buku lesního AOPK popsala jeho stav (poranění na bázi kmene s hnilobou dřeva a postupně vznikající dutinou, spory dřevokazných hub) a provedený ořez. Velikost řezných ploch nepřesahovala doporučenou velikost řezů; ořez však byl v některých případech proveden technologicky neodborně (nikoliv na „větvní límeček“, ale na „věšák“). To může mít za následek, že se na vzniklém poranění nevytvoří kalus (ranové dřivo), dochází k odumření kambialní zóny, vzniku nekrózy a k odumření koncových částí větví. „Vyvětvením“ buku došlo dle AOPK k výraznému zvýšení těžiště stromu a zvýšení dynamiky kmitů, čímž byla ohrožena jeho provozní bezpečnost i bezpečnost okolí (zejména s ohledem na poranění a hnilobu kmene a situování na hraně příkrého svahu). AOPK uzavřela, že odstranění 80 % původní koruny způsobilo výrazné a dlouhodobé snížení ekologických a estetických funkcí. Závěrem AOPK specifikovala výši ekologické újmy u všech dřevin.

[34] Inspekce ve svém rozhodnutí převzala uvedená zjištění a závěry AOPK v podstatě doslovně; sama k nim ničeho nedodala. Podrobněji se pak zabývala předloženým posudkem Ing. Skály, přičemž v rámci jeho vypořádání opětovně citovala zjištění AOPK a konstatovala podstatné a trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřevin. Nejvyšší správní soud při snaze o přezkum úvah inspekce především dospěl k závěru, že odborná zjištění AOPK na straně jedné a závěr o podstatném a trvalém snížení ekologických a estetických funkcí dřevin na straně druhé postrádají jakoukoliv spojitost. Jinými slovy není vůbec zdůvodněno, proč je třeba zásah provedený stěžovatelem považovat za poškození dřevin: z rozhodnutí inspekce není zřejmé, proč považovala zásah stěžovatele za podstatný a trvalý, ani jaké ekologické a estetické funkce dřevin byly zásahem sníženy. Je přitom zjevné, že tyto závěry budou závislé na druhu, stáří a kondici dřevin, stejně jako na jejich umístění. Jiné ekologické a estetické funkce bude mít dřevina v parku či arboretu, jiné dřevina tvořící součást zámecké aleje, dřevina v zoologické zahradě nebo dřevina rostoucí mezi bytovými domy, jak tomu bylo v projednávaném případě. Rozhodnutí inspekce je proto v tomto ohledu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný tím, že tuto vadu nezohlednil v odvolacím řízení, porušil § 90 odst. 1 správního řádu. Stěžovatel v žalobě důvodně namítal, že ani z posudku AOPK ani z rozhodnutí inspekce neplyne, že došlo k podstatnému a trvalému snížení ekologických a estetických funkcí dřevin – stěžovatel se dozvěděl pouze to, že zásah se dal provést šetrněji. Tuto námitku posoudil městský soud zcela nesprávně tak, že stěžovatel porušil zákon již samotným provedením ořezu a škodlivost jeho zásahu byla prokázána znaleckým posudkem AOPK. Poškození dřevin ve smyslu § 80 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny nelze stavět naroveň jakémukoliv ořezu dřevin rostoucích mimo les. Obsah znaleckého posudku pak pro závěr o trvalém a podstatném snížení ekologických a estetických funkcí dřevin nepostačuje. Nejvyšší správní soud tedy shledal důvod pro zrušení napadeného rozsudku městského soudu; s přihlédnutím k rychlosti a ekonomii řízení, zejména k eliminaci dalších nákladů soudního řízení, pak Nejvyšší správní soud využil své pravomoci podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a současně zrušil též správní rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[35] Vzhledem k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí inspekce se Nejvyšší správní soud nemůže blíže zabývat tím, zda byla skutková podstata správního deliktu skutečně naplněna. To musí nejdříve učinit správní orgán.

IV. D) Hodnocení znaleckého posudku Ing. Petra Skály

[36] Správní řád nezná a blíže neupravuje tzv. soukromý znalecký posudek, tj. posudek předložený účastníkem řízení a zpracovaný znalcem, kterého neustanovil správní orgán (např. na rozdíl od § 127a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád). Za znalecký posudek podle správního řádu lze tedy považovat jen ten, který byl vypracován znalcem ustanoveným za tím účelem správním orgánem (§ 56 správního řádu). To samozřejmě nevylučuje, aby účastník řízení znalecký posudek předložil, přičemž z hlediska důkazní teorie lze takový posudek zařadit mezi listinné důkazy. Správní orgán je přitom povinen s takovým důkazním prostředkem zacházet jako s jakýmkoliv jiným a nemůže mu přiznat nižší důkazní hodnotu jen proto, že nebyl zpracován ustanoveným znalcem. Faktický rozdíl mezi znaleckým posudkem ustanoveného znalce a znaleckým posudkem

obstaraným účastníkem řízení je pouze v procesním postavení autora posudku. Zatímco v prvním případě je autor v postavení znalce a může být jako znalec správním orgánem vyslechnut, v druhém případě toto postavení nemá a současně se nemůže správního řízení účastnit ani v jiné roli (svědek, účastník). Nejvyšší správní soud neshledal, že by správní orgány či městský soud stěžovatele nějak zkrátily konstatováním, že posudek Ing. Skály nelze považovat za znalecký posudek – zůstaly jen u tohoto konstatování, přičemž inspekce se s tímto listinným důkazem ve svém rozhodnutí zaobírala.

[37] Neobstojí nicméně další úvaha žalovaného a městského soudu o nižší důkazní hodnotě posudku vzhledem k tomu, že byl zpracován na objednávku stěžovatele. Pouze z této skutečnosti (bez přistoupení skutečností dalších) nelze o nižší důkazní hodnotě hovořit. V souvislosti s posuzovaným případem je pak zcela nelogická úvaha žalovaného i městského soudu, že nižší důkazní hodnotu posudku způsobuje jeho zpracování po delším časovém odstupu od provedení ořezu. Nejvyšší správní soud připomíná, že skutková podstata správního deliktu uvádí, že poškození dřeviny musí být trvalé, resp. že musí jít o trvalé snížení ekologických a estetických funkcí dřeviny. Z tohoto pohledu nedává žádný rozumný smysl přehlížet posudek vypracovaný delší dobu po zásahu, neboť i v této době musí být snížení uvedených funkcí zřetelné. Městský soud tuto otázku nesprávně posoudil, což je dalším důvodem pro zrušení napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

IV. E) Nepoužití zásady in dubio pro reo

[38] Stěžovatel se v projednávané věci dovolává principu *in dubio pro reo* (v pochybnostech ve prospěch obviněného). Podle něj je správní orgán povinen rozhodnout ve prospěch obviněného, pokud o jeho vině existují pochybnosti, které nelze odstranit. Tuto zásadu lze přitom aplikovat pouze v případě nejasností v otázkách skutkových, nikoli právních. Vzhledem k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí inspekce v otázce naplnění skutkové podstaty deliktu je nadbytečné zabývat se nyní tím, zda by předmětná zásada měla být ve věci aplikována. To musí učinit nejprve správní orgán.

V. Závěr a náklady řízení

[39] Ze shora vyložených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost žalobkyně je důvodná, a proto zrušil napadený rozsudek Městského soudu v Praze (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Poněvadž Nejvyšší správní soud dále zjistil, že již v řízení před městským soudem byly důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, postupoval podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a druhým výrokem zrušil též toto rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (viz přiměřeně § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Žalovaný tedy především odstraní nepřezkoumatelnost úvahy inspekce o naplnění skutkové podstaty správního deliktu stěžovatelem, přičemž není oprávněn přiřadit znaleckému posudku Ing. Skály nižší důkazní hodnotu jen proto, že byl zpracován na objednávku stěžovatele a po delší době od provedení ořezu.

[40] Jelikož Nejvyšší správní soud současně se zrušením rozsudku městského soudu postupoval podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, byl v souladu s § 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s. povinen rozhodnout jak o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, tak i o náhradě nákladů řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu.

[41] Při úvaze o náhradě nákladů řízení se soud řídil § 60 odst. 1 s. ř. s.: jelikož měl stěžovatel ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení. Náklady v jeho případě tvoří odměna a hotové výdaje jeho zástupce, přičemž výše odměny za jeden úkon právní služby činí 2.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění do 31. 12. 2012], resp. 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve znění od 1. 1. 2013]. Soud proto stěžovateli přiznal částku 4.200 Kč za dva úkony právní služby provedené do 31. 12. 2012 spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání ve věci samé – správní žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Dále soud stěžovateli přiznal částku 3.100 Kč za jeden úkon právní služby provedený po 1. 1. 2013 spočívající v podání ve věci samé – kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Soud v souladu se svou ustálenou praxí stěžovateli nepřiznal odměnu za úkon spočívající v převzetí a přípravě věci v kasačním řízení před Nejvyšším správním soudem, neboť tento úkon zástupce stěžovatele provedl již v rámci řízení před městským soudem, kde mu za něj také byla přiznána odměna. Ke třem úkonům právní služby soud připočetl paušální náhradu hotových výdajů zástupce stěžovatele ve výši 300 Kč za jeden úkon, tj. celkem částku 900 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu).

[42] Jelikož zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil soud v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s. částku odpovídající odměně a náhradě hotových výdajů o částku 1.722 Kč odpovídající 21 % sazbě daně z přidané hodnoty [§ 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty].

[43] Další náklady stěžovatele tvoří zaplacené soudní poplatky, a to 2.000 Kč za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu [položka 14a bod 2. písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích ve znění do 31. 8. 2011] a 5.000 Kč za kasační stížnost (položka 19 zákona o soudních poplatcích v účinném znění).

[44] Celkově tedy stěžovateli na náhradě nákladů řízení náleží částka ve výši 16.922 Kč, kterou je žalovaný povinen do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku uhradit k rukám zástupce stěžovatele (§ 149 odst. 1 zákona č. 63/1999 Sb., občanský soudní řád, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2014

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu